

CAPÍTOL I

La nostra és una època essencialment tràgica, per això ens neguem a prendre'ns-la tràgicament. Hi ha hagut un cataclisme; nosaltres vivim entre les ruïnes, comencem a construir de nou, a fundar noves esperances. És una tasca àrdua: ara no hi ha cap camí fàcil que ens dugui al futur; hem de fer marrada, o bé saltar per sobre els obstacles. Cal continuar vivint, per molts cels que s'hagin esfondrat.

Aquesta era, més o menys, la posició de la Constance Chatterley. La guerra havia fet que el món li caigués a sobre. I ella va comprendre que calia viure i aprendre.

Es va casar amb en Clifford Chatterley el 1917, durant el mes de llicència que ell passà a Anglaterra. Van tenir un mes de lluna de mel. Després, el seu marit va tornar a Flandes; sis mesos més tard el van embarcar de nou cap a Anglaterra, més o menys fet miques. La Constance, la seva muller, tenia aleshores vint-i-tres anys, i ell, vint-i-nou.

En Clifford s'aferrava a la vida d'una manera sorprenent. No es va morir, i va ser com si els seus bocins s'unissin de nou. Durant dos anys estigué en mans del metge. Després, li van donar l'alta i va poder tornar a la vida, amb la meitat inferior del cos, dels malucs en avall, paràlitzada per sempre.

Això fou l'any 1920. Ells, en Clifford i la Constance, van tornar a Wragby Hall, la llar d'ell, l'origen familiar. Com que el seu pare s'havia mort, en Clifford era ara baronet, sir Clifford, i la Constance era lady Chatterley. Van haver d'iniciar la vida de casats a la llar més aviat solitària dels Chatterley amb una renda bastant magra. En Clifford tenia una germana, però no s'hi feia. A part d'ella, no hi havia cap altre parent proper. El seu germà gran s'havia mort a la guerra. I en Clifford, invàlid per sempre, sabent que mai no podria tenir fills, tornà a

les boiroses terres de les Midlands per mantenir viu el nom dels Chatterley mentre ell visqués.

De fet, en Clifford no era un home abatut. Podia anar amunt i avall amb una certa autonomia en una cadira de rodes, i en tenia una altra amb motor que li permetia passejar-se lentament pel jardí i pel bell i melangiós parc, del qual estava ben orgullós malgrat l'aire d'indiferència amb què en parlava.

Havia sofert tant que havia exhaurit, fins a cert punt, la seva capacitat de patir. Encara continuava sent estranyament enginyós i alegre, gairebé fins i tot vivaç, amb el seu rostre sanguini, d'aspecte saludable, i els seus ulls d'un blau clar, brillants i desafiadors. Tenia unes espatlles amples i fermes, i unes mans molt fortes. Vestia roba cara, i duïa boniques corbates de Bond Street. Amb tot, a la cara se li endevinava la mirada vigilant, la buidor lleu del tolit.

Estigué tan a punt de perdre la vida, que el que n'hi quedava era per a ell meravellosament preciós. En l'ansiosa lluïssor dels seus ulls es reflectia l'orgull de continuar viu després de passar per una commoció tan gran. Però el cop havia estat tan fort que alguna cosa havia mort al seu interior, alguns dels seus sentiments havien desaparegut. Hi quedava un pou d'insensibilitat.

La Constance, la seva esposa, era una jove sana, d'aspecte rústic, seus cabells castanys, cos ferreny i moviments pausats, però plens d'una extraordinària energia. Tenia uns ulls grossos, meravellats, i una veu dolça, i semblava que acabés d'arribar del seu poble natal. Però no era el cas. El seu pare era el vell sir Malcolm Reid, membre de la Reial Acadèmia, que havia tingut el seu moment de celebritat. La seva mare havia estat una de les sòcies il·lustres de la Societat Fabiana en aquella època florent de regust preraphaelita. Criades entre artistes i socialistes cultes, la Constance i la seva germana Hilda van rebre el que en podríem dir una formació estètica gens convencional. Les van portar a París, a Florència i a Roma perquè se sadollessin d'art, i també les van dur en l'altra direcció, a l'Haia i a Berlín, a les grans convencions socialistes,

en què els oradors parlaven en totes les llengües civilitzades i on ningú no se sorprenia de res.

Des dels anys més tendres, doncs, les dues noies es van familiaritzar amb els ideals artístics i polítics. Era la seva atmosfera natural. Elles eren alhora cosmopolites i provincianes, amb el provincialisme cosmopolita de l'art que comporten els purs ideals socials.

Als quinze anys les enviaren a Dresden, perquè, entre altres matèries, hi estudiessin música. I allí s'ho van passar d'allò més bé. Van viure lliurement entre els estudiants, van discutir amb ells sobre temes filosòfics, sociològics i artístics; eren tan brillants com els homes mateixos; més encara, perquè eren dones. I anaven d'excursió pels boscos amb xicots vigorosos que duïen guitarres de so vibrant. Cantaven les cançons del Wandervogel i se sentien lliures. Lliures! Aquesta era la gran paraula. Lliures de córrer per l'ample món, pels boscos matinals, amb joves robustos de veus esplèndides, lliures de fer el que els vingués de gust, i —sobretot— de dir les coses que els passaven pel cap. El que importava per damunt de tot era la conversa: l'intercanvi apassionat d'idees. L'amor només n'era un acompanyament en to menor.

Abans de complir els divuit anys, la Hilda i la Constance ja havien tingut les primeres experiències amoroses. Els xicots amb qui conversaven tan apassionadament, cantaven amb tanta jovialitat i acampaven tan lliurement sota els arbres desitjaven, no cal dir-ho, el contacte amorós. Les noies van vacil·lar, però aleshores tothom en parlava i se suposava que era un tema d'allò més important. I els homes es mostraven tan humils i ardents! Per què una noia no es podia comportar com una reina i oferir-se a ella mateixa?